

Door Jan de Jong

Voorwoord

Even een bericht over het vertrek van de boerenzwaluwen. Door de storingen en tegenslagen van afgelopen periode was ik er helaas niet aan toe gekomen om de aankomst en vertrekdata van boerenzwaluwen eerder samen te stellen. Het is ongelooflijk hoeveel reacties ik de afgelopen maanden heb mogen ontvangen. Mijn Blog waarop de Nieuwsbrieven staan wordt dagelijks bekeken door meer dan 100 (soms meer) waarnemers. Daarvoor mijn dank. Doch helaas door de storing zijn er ook veel email adressen geweest die geen Nieuwsbrief meer hadden ontvangen per mail. Dit kon gelukkig doordat ze er navraag over deden weer hersteld worden door verwijzing naar de Blog.

Foto © Hanno Steenberg

Boerenzwaluwen zijn rond half september vaak al op weg naar de overwintergebieden. Enkelingen blijven steeds langer aanwezig en kunnen maar geen afscheid nemen zo lijkt van de warme stallen. Kennelijk kunnen ze nog voldoende insectenvoedsel vinden tijdens het steeds warmere najaarsweer.

NIEUWSBRIEF 96 extra. Vogelnieuws Leeuwarder Courant.

Boerenzwaluwen vertrekken.

De afgelopen maand zijn op veel plaatsen de boerenzwaluwen weer vertrokken naar hun overwintergebieden. Toch waren er tot diep in september en de eerste helft van oktober **nog** op meer plaatsen boerenzwaluwen in de schuren aanwezig. Van diverse waarnemers kreeg ik te horen dat de boerenzwaluwen soms al half september vertrokken waren maar dat er toch plotseling weer enkele terugkwamen in de stal. Bij Arend

Heideman in Gelderland was de grote groep plotseling op vrijdag 19 september vertrokken uit de stal, doch op 10 oktober bleek tot zijn verrassing er weer een op de lamp in de schuur te zitten, de volgende dag kwam zelfs een tweede terug. Bij Melle van der Goot in Ruigahuizen waren rond 25 augustus alle boerenzwaluwen verdwenen. Een week later waren er een aantal jongeren weer terug in twee hokken. Mits september was alles vertrokken in Ruigahuizen. Bij Jaap en Marjolijn de Graaf in Drachtstercompagnie is toen de bulk van de boerenzwaluwen vertrokken zijn hebben er nog 3-tal een week of twee in de schuur overnacht. Deze drie zijn pas op 23 september vertrokken. Er werden me ook opvallend meer late (vervolg) legsels gemeld dit jaar. Toch waren er bij de wat latere legsels weinig meldingen van dood gevonden boerenzwaluw jongen. Wel viel op dat ze vaak maar 2 a 4 jongen meer te verzorgen hadden in late (vervolg)legsels. We zijn dan ook erg benieuwd naar hoe het dit jaar op de broedplekken is gegaan.

Foto © Jan de Jong

Close up van een boerenzwaluw man met wit veertje op voorhoofd.

Aankomst en vertrek 2025 nog opgeven.

In de onderstaande tabel staan de tot nu verzamelde gegevens van 2024 en 2025 van de aankomst en het vertrek van de boerenzwaluwen in stallen en schuren op alfabetische volgorden van plaatsnaam. Kennelijk hebben velen nog gewacht dit jaar om de vertrekdade door te geven omdat het wisselend was wanneer de boerenzwaluwen nu echt vertrokken. Door het zachte herfst weer blijven veel (vaak jonge boerenzwaluwen) nog rondhangen bij de geboorteplek en keren bij slecht weer omstandigheden soms terug naar de geboortestal. In hoeverre de voedselsituatie (insectenvoedsel) hier debet aan was is moeilijk te zeggen.

Door de email crash gevolgd door blokkades en storingen heb ik ruim een week niet bij mijn correspondentie kunnen komen en zijn er enkele gegevens verloren gegaan. Kijkt U even of de door U doorgegeven meldingen er in de tabel ook bij staan. Heeft U de gegevens nog niet opgezonden dan zou ik ze graag, als U ze nog hebt, ontvangen voor 1 november. Dan kan ik de gegevens nog verwerken in het Boerenzwaluw Journaal 2025.

Nr	Plaats	provincie of land	Naam	1e terug in stal 2024	N	1e terug in stal 2025	N	laatste uit schuur 2025
1	Aalsum	Friesland	mts S en G Andringa			7-apr		
2	Akkrum	Friesland	Hyltsje Hilverda	5-apr	1	7-apr	1	20-sep
3	Appelscha	Friesland	Adrienne Jonker	19-apr	1	12-apr	1	3-sep
4	Baak	Gelderland	Anja Verbeek	6-apr	1	4-apr		24-aug
5	Ballum Ameland	Friesland	Petra Visser	16-apr	1	21-apr		
6	Ballum Ameland	Friesland	Eveline Sinnema	6-apr	1	15-apr		
7	Barrahus Lwd	Friesland	Anne Jansma			1-apr		
8	Bears	Friesland	Jochum Rijpma	5-apr	1	3-apr		29-sep
9	Bears	Friesland	Joukje Elgersma	18-apr	1	2-apr		
10	Bears	Friesland	Alowieke van Beusekom			1-apr		
11	Beekbergen	Gelderland	Belinda Meuldijk	23-mrt	1	5-apr		
12	Beetgumermolen	Friesland	Ineke de Groot	17-apr	2	8-apr		
13	Berkenwoude	Z-Holland	Jaap Graveland	6-apr	1			
14	Berltsum	Friesland	Anneke Klaver-Soepboer	4-apr	1			
15	Boijl	Friesland	Henk Klaver	28-apr	6			
16	Bovensmilde	Drenthe	Rita Delger	31-mrt	2	25-mrt		
17	Britsum	Friesland	Simon en Joke Deelstra	10-apr	2	6-apr		
18	Britswert	Friesland	Kees en Afke Hoogland	6-apr	2	29-mrt		
19	Burgum	Friesland	Tsjebbbo Durk de Jong	9-apr	1	1-apr		
20	De Hoeve	Friesland	E. M. Boers			10-apr		
21	De Knipe	Friesland	Sil Dekker	5-apr	1	7-apr		
22	De Knipe	Friesland	A. Durkstra	15-apr	1	1-apr		
23	Dedgum	Friesland	Ton Westendorp	12-apr	2	15-apr		
24	Delfstrahuizen	Friesland	Rita en Alex Troelstra			29-mrt		
25	Delfstrahuizen	Friesland	Nelleke Roos			18-apr	1	5-sep
26	Deinum	Friesland	Piet en Femmy Heeringa	6-apr	1	4-apr		
27	Deinum	Friesland	Anne Jansma	6-apr	3	6-apr		
28	Dr. Compagnie	Friesland	Jaap en Marjolein de Graaf	10-apr	1	6-apr	3	23-sep
29	Drachten	Friesland	Thomas Dijkstra	26-apr	3	23-apr		
30	Drogeham	Friesland	Egbert en Anja Veenstra	11-apr				
31	Eastermar	Friesland	Arend Timmerman	23-apr	1	28-mrt		
32	Eastermar	Friesland	Hendrik Kloosterman			9-apr		
33	Emst	Gelderland	Marianna Zwaga			10-apr		
34	Ennepertal	Duitsland	Abbink	4-apr	1			
35	Friens	Friesland	Sybe van der Meulen	6-apr	2	7-apr		
36	Gaastmeer	Friesland	Herre Klaas Ykema			4-apr		
37	Gelselaar	Gelderland	Arend Heideman	5-apr	1	5-apr		12-okt
38	Gersloot	Friesland	Marijke Krist	>15-4				
39	Gersloot	Friesland	Dennis Jetten	6-apr	2	5-apr		
40	Goëngahuizen	Friesland	Els Brouwer			6-apr		
41	Goingarijp	Friesland	Ineke Bloemers			26-mrt		
42	Grou	Friesland	Sjoerd en Hinke Hoekstra	6-apr	1	5-apr	1	22-sep
43	Haarlo	Gelderland	Rebecca Kistemaker	23-mrt	1			
44	Hallum	Friesland	Ynse Vellenga	7-apr	2			
45	Harkema	Friesland	Foppe van der Meer	12-apr	1			
46	Hardegarijp	Friesland	Dick van Schelven					17-aug
47	Haskerdijken	Friesland	Jellie Silvius	12-apr	2	24-apr		

48	Haskerhorne	Friesland	Sake en Jolanda Hoekstra	18-apr	2	11-apr		
49	Haskerhorne	Friesland	Diny Roskam	1-apr	2			
50	Haskerhorne	Friesland	Henk Bulsing			3-apr		
51	Haule	Friesland	Douwe en Joke Visser	13-apr	2	11-apr	2	16-sep
52	Hegebeintum	Friesland	Jurjen Bloem	12-apr	6	11-apr		
53	Hempens	Friesland	Pieter en Nellie de Boer	27-apr	>2	8-apr		
54	Hemrik	Friesland	Theun en Marije Algra	6-apr	1			
55	Hitzum	Friesland	Joki Bakkers	10-apr	1	11-apr		
56	Hitzum	Friesland	Bouwe en Betty Blanksma	3-apr	1	4-apr		
57	Hollum Ameland	Friesland	Klaas en Jellie Nobel	25-apr	2	14-apr		
58	Hollum Ameland	Friesland	Jeroen Lap	30-apr	1	11-mei	1	18-sep
59	Holwerd	Friesland	Jan Idsardi	6-apr	2	4-apr		
60	Hommerts	Friesland	Andre en Elske Zonderland	6-apr	1	7-apr	1	26-sep
61	Hoornsterzwaag	Friesland	Jan en Jet Hofstra	30-apr	2			
62	Houtigehage	Friesland	Kees van der Meulen	6-apr	1	2-apr		
63	Huis Ter Heide	Drenthe	Orpa Sekeroneij	5-apr	2	27-mrt	1	28-sep
64	Hurdegaryp	Friesland	Anja en Dick van Schelven	21-mei	1	27-apr		
65	Idsegahuizum	Friesland	Douwe Buwalda	8-apr	1			27-aug
66	Idsegahuizum	Friesland	Lolkje Bijma			19-apr		
67	It Heidenskip	Friesland	Gerdy Westendorp	27-apr	2			
68	Jelsum	Friesland	Marie Christien van Deursen	1-apr	2	4-apr	1	22-sep
69	Jonkerslân	Friesland	Cor en Heleen Achterberg	28-apr	2	12-apr		11-aug
70	Joure	Friesland	Artina Oppenhuizen	5-apr	1	4-apr	2	28-sep
71	Jubbega	Friesland	Riekje Dijkstra	26-mrt	1	16-apr		
72	Jutrijp	Friesland	Rink Groenveld	22-apr	1	6-apr		
73	Katlijk	Friesland	Hendrik en Atsje de Vries	28-mrt	1	9-apr	1	22-sep
74	Klazienaveen	Drenthe	Anja Strijker-Kroezen	26-mrt	2			
75	Kollum	Friesland	Yttje Solle	6-apr	2	4-apr		21-aug
76	Kollum	Friesland	Anny de Jong	8-apr	1	7-apr		
77	Kollum	Friesland	Willem van der Kooij	16-apr	2			
78	Kollumerpomp	Friesland	Menne Osinga	6-apr	2	11-apr		
79	Kortehemmen	Friesland	K. Mollenhorst	8-apr	1			
80	Koufurderrige	Friesland	Jan Brouwer	26-apr	4	14-apr		
81	Langezwaag	Friesland	Joop Petter	6-apr	3	29-mrt		
82	Langezwaag	Friesland	Sietse van der Wal	5-apr	2	4-apr		
83	Langezwaag	Friesland	G.J.Fekken	6-apr	1			
84	Langezwaag	Friesland	Catharinus Post	7-apr	1			
85	Lippenhuizen	Friesland	L. Jager	13-apr	3	10-apr		
86	Lippenhuizen	Friesland	Wytse de Jong	11-apr	1	6-apr		2-aug
87	Luinjeberd	Friesland	Herman de Glee	23-mrt	1	24-mrt		
88	Maastricht	Limburg	kinderboerderij de Heeg			29-mrt		
89	Maastricht	Limburg	Hoeve de Ploeg	22-mrt	2			
90	Makkum	Friesland	Wietske Visser	5-apr	6	4-apr		
91	Meddo	Gelderland	Diana Abbink	5-apr	1	2-apr		
92	Metslawier	Friesland	Tijtske Veenstra-van Dijk	6-apr	2	4-apr		
93	Mildam (brug)	Friesland	Jan Oord	11-apr	3			
94	Minnertsga	Friesland	Pieter Aartsma			4-apr		6-okt
95	Molkwerum	Friesland	Mineke Bekkema	6-apr	1	6-apr	1	23-sep
96	Noardburgum	Friesland	Jan en Froukje van der Veen	7-apr	2	3-apr		
97	Nieuwolda	Groningen	Monique van Zwol			18-apr		
98	Offingawier	Friesland	Hannie Kamstra			23-apr		
99	Oldeberkoop	Friesland	Ieke en Herman Postma	5-apr	1	4-apr		
100	Oldeberkoop	Friesland	Dirk Schipper	6-apr	1			

101	Oldekerk	Groningen	Roel en Maartje Veenstra	5-apr	1	28-mrt		
102	Oldeouwer	Friesland	H. Nijholt	28-apr	1	24-mrt		
103	Ommen	Overijssel	Ton Elzerman	5-apr	2	31-mrt		
104	Ool	Limburg	Han van der Steen	17-mrt	1			
105	Oost-Vlieland	Friesland	Alie Wijbenga	30-apr	2			
106	Oosternijkerk	Friesland	Roel Sikkema	13-apr	2	4-apr		
107	Oosternijkerk	Friesland	Els Daan			12-apr		
108	Oosterzee	Friesland	Pieter Mulder	3-apr	1	29-mrt		
109	Opeinde	Friesland	Mts. Kielstra	5-apr	1			
110	Opende	Groningen	Fokje en Klaas Meindertsma	5-mei	2	22-apr		
111	Opende	Groningen	Marten Sikkema			2-apr		
112	Oudebildtzijl	Friesland	Peter Adrichem	17-apr	1	23-apr		
113	Oudebildtzijl	Friesland	Djoke Bierma Hoogterp	7-apr	2			
114	Oudega SWF	Friesland	Siebrand en Mieke Haarsma	29-apr	2			
115	Oudega SWF	Friesland	Wiepkje Hoekstra	14-apr	1	7-apr		
116	Oudehorne	Friesland	van den Berg	6-apr	1	5-apr		
117	Oudehorne	Friesland	Oane de Vries			10-apr		
118	Oudkerk	Friesland	Klaske Adema	4-apr	2			
119	Oudwoude	Friesland	Willem en Sietske Jonkman	6-apr	1			
120	Paesens	Friesland	Oane Taekema	6-apr	2	5-apr		
121	Pietersbierum	Friesland	Gorrit en Klaske Smidts	28-apr	2	10-apr		
122	Rijs	Friesland	Piet Bosman	31-mrt	1	9-apr		
123	Rottum	Friesland	Nicole Schalkx			4-apr		
124	Rotsterhaule	Friesland	Afke Baas	15-apr	2	12-apr		
125	Rotsterhaule	Friesland	S.F. Venema	9-apr	2	2-apr		
126	Rotsterhaule	Friesland	Piet van den Tweel			14-apr		
127	Ruigahuizen	Friesland	Melle van der Goot	6-apr	1	7-apr		15-sep
128	Ruigahuizen	Friesland	Chita Bos en Tjeerd Engel	15-apr	1	14-apr		
129	Scharsterbrug	Friesland	Siebe en Titia Bosma	24-apr	2	1-mei		
130	Schettens	Friesland	Eite Breeuwsma	6-apr	1			
131	Sint Anna Parochie	Friesland	Alco de Jong	8-apr	1	5-apr		
132	Sint Anna Parochie	Friesland	Jentje Schuiling	14-apr	2			
133	Sint Anna Parochie	Friesland	Sophie Brakel�	6-apr	3	6-apr		
134	Sint Anna Parochie	Friesland	Piet Boersma			13-apr		
135	Sint Anna Parochie	Friesland	Sikke de Groot			10-apr		
136	Sint Anna Parochie	Friesland	Joop Bierma			12-apr		
137	Sint Anna Parochie	Friesland	Mos Hartkamp			10-apr		
138	Sint Jacobiparochie	Friesland	J. Dijkstra			28-apr		
139	Sint Jacobiparochie	Friesland	Jan Akkerman	29-apr	2	22-apr		
140	Slappeterp	Friesland	Watze Fokkema	1-mei	2	11-apr		
141	Snikzwaag	Friesland	Frida en Menno Visser	8-apr	1	6-apr		
142	Stavoren	Friesland	Geeske Visser	26-apr	2	18-apr		
143	Stiens	Friesland	Astrid Hiemstra			27-apr		
144	Sumar	Friesland	Hendrik van der Meer	3-apr	1	28-mrt	1	21-sep
145	Surhuisterveen	Friesland	Bea Postma	30-apr	2			
146	Terband	Friesland	Trienke en Henk Tjepkema	22-apr	1	6-apr	1	21-sep
147	Terkaple	Friesland	Pier en Cobie Brouwer	7-apr	1	6-apr		
148	Terwispel	Friesland	Bart Berga	6-apr	2		1	5-sep
149	Terwispel	Friesland	Arie en Ilse Steenwijk	22-apr	2	8-apr		
150	Terwispel	Friesland	Sjoerd Wagenaar	14-apr	4	15-apr		
151	Terwispel	Friesland	Hilly Berga en Alex de Vries			10-apr		
152	Tijnje	Friesland	Harriet Nieuwland	5-apr	2	5-apr		
153	Tijnje	Friesland	Gerda Oosterhof	30-apr	2			

154	Tijnje	Friesland	Annemarie van Garderen	6-apr	1	7-apr		
155	Tijnje	Friesland	Anneke Ziel	6-mei	1			
156	Tijnje	Friesland	Pieter Kik			7-mei		
157	Tirns	Friesland	Karst Tamminga	5-mei	1			
158	Tjalleberd	Friesland	Willem en Anneke Banga	30-apr	1	17-apr		
159	Tjalleberd	Friesland	Piet de Boer	7-apr	2			30-sep
160	Tjerkgaast	Friesland	Marten van der Heide	29-apr	2			
161	Twijzel	Friesland	Joke Smith	8-apr	1	11-apr		
162	Uitwellingerga	Friesland	Bauke van der Meer	4-apr	1	1-apr	1	17-sep
163	Vrouwenparochie	Friesland	Rinze Dijkstra			14-apr		
164	Wanneperveen	Overijssel	Jan van der Zee	5-apr	2	28-mrt		
165	Warga	Friesland	Aafke en Wiebe Kooistra	13-apr	1	4-apr	1	20-sep
166	Warga	Friesland	Pieter Talsma	17-apr	1	7-apr		
167	Warga	Friesland	Keimpe de Boer			15-apr		
168	Warns	Friesland	Theo Smid	6-apr	4	6-apr		
169	Westhoek	Friesland	A.G. de Vries	8-apr	1	10-apr		
170	Westhoek	Friesland	H. IJnsen			16-apr		
171	Wier	Friesland	Bram Visser			1-mei		
172	Wijckel	Friesland	Daan Meijer	6-apr	1			
173	Wijnaldum	Friesland	Rinze en Maartje Post	4-apr	4	9-apr		
174	Wijnjewoude	Friesland	Frans Pool	13-apr	2	6-apr		
175	Wijtgaard	Friesland	Kees Reitsma	25-mrt	2	24-mrt		
176	Wognum	N-Holland	Jacob Blank	8-apr	1	4-apr		
177	Wommels	Friesland	Roel Schraa	1-apr	1	4-apr		

Al weer een indrukwekkende lijst met aankomst en vertrek. Controleert U nog even of U gegevens correct zijn ingevuld? Al vast mijn dank daarvoor.

Met vriendelijke groet,

Jan de Jong(75)
E.A. Borgerstraat 66
8501 NG Joure.
Boerenzwaluw onderzoeker Friesland (sinds 1992)
Ringer 403 Vogeltrekstation Wageningen .
Tel. 06 -82754279 (jdjong1950@gmail.com)
Email j.d.jonglc@home.nl